

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ОЛІМПІЙСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ІМ. ІВАНА ПІДУБНОГО

СИЛАБУС КУРСУ
«АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ»

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по-батькові	Лукашенко Тетяна Федорівна
Електронна пошта	taniainst@gmail.com

І. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	Семестр	Загальна кількість годин	Лекцій	Семінарів/практичних	Самостійна	Індивідуальні	Консультації	Форма семестрового контролю	
II	III	120	20	44	56	-	-	іспит	

II. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Кількість годин			
	Усього	Лекц.	Семінар.	С.р.
Змістовий модуль 1.				
Загальний огляд організму людини				
Тема 1. Організм людини як біосистема. Критерії живого.	9	2	4	3
Тема 2. Рівні організації організму людини.	9	2	4	3
Тема 3. Місце людини в природі.	11	2	4	5
Тема 4. Загальний огляд організму людини.	11	2	4	5
Тема 5. Молекулярний, клітинний, тканинний рівні організації	18	2	6	10
Разом	58	10	22	26
Змістовий модуль 2.				
Системи органів організму людини				
Тема 1. Опорно-рухова система	18	2	6	10
Тема 2. Кровоносна система	11	2	4	5
Тема 3. Нервова система	11	2	4	5
Тема 4. Дихальна система	11	2	4	5
Тема 5. Травна система	11	2	4	5
Разом	62	10	22	30
Усього годин	120	20	44	56

III. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
Модуль 1		
1	Організм людини як біосистема. Критерії живого	2
2	Рівні організації організму людини	2
3	Місце людини в природі	2
4	Загальний огляд організму людини	2
5	Молекулярний, клітинний, тканинний рівні організації	2
Модуль 2		

1	Опорно-рухова система	2
2	Кровоносна система	2
3	Нервова система	2
4	Дихальна система	2
5	Травна система	2
<i>Усього годин</i>		20

IV. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	К-сть годин
1	Організм людини як біосистема. Критерії живого	4
2	Рівні організації організму людини	4
3	Місце людини в природі	4
4	Загальний огляд організму людини	4
5	Молекулярний, клітинний, тканинний рівні організації	6
6	Опорно-рухова система	6
7	Кровоносна система	4
8	Нервова система	4
9	Дихальна система	4
10	Травна система	4
<i>Усього годин</i>		44

V. ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
Модуль 1		
1	Сучасні погляди на визначення індивідуального здоров'я.	3
2	Сучасні погляди на визначення громадського здоров'я	3
3	Фактори ризику здоров'я людини	5
4	Історія виникнення анатомії	5
5	Видатні українські анатоми	6
6	Можливості організму людини	4
Модуль 2		
1	Анатомічні особливості дітей і підлітків. Анатомічні особливості скелетних м'язів дітей і підлітків	5
2	Конституція, пропорції тіла та їх роль у спортивному відборі	5
3	Сечовидільна система організму	5
4	Статева система	5
5	Ендокринна система	5
6	Система органів чуття	5
<i>Усього годин</i>		56

VI. ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Основні сучасні напрями розвитку анатомії. Київська анатомічна школа. Значення новітніх наукових досягнень для розвитку анатомії людини.

2. Значення процесу руху для життєдіяльності організму людини. Схеми з'єднання кісток. Рухи в суглобах. Вікові та статеві особливості черепа.

3. Топографо-анатомічні утвори шиї. Топографія нижньої кінцівки.

4. Варіанти відношення органів до очеревини. Похідні очеревини.

5. Топографія пристінкової плеври. Плевральна порожнина: вміст, закутки. Межі плевральних мішків і легень.

6. Значення процесів виділення для організму. Особливості кровоносної системи нирки ("чудесна сітка" нирки).

7. Вікові особливості внутрішніх чоловічих і жіночих статевих органів.
8. Класифікація залоз внутрішньої секреції (анатомічна, гістологічна, сучасна).
9. Проекція меж серця та клапанів. Схеми магістральних судин великого кола кровообігу.
10. Оболонки великого мозку. Судинні сплетення четвертого, третього та бічних шлуночків.
11. Провідні шляхи великого та спинного мозку. Функціональне значення окремих зон кори (рухові, сенсорні, асоціативні).
12. Похідні шкіри: волосся, нігті, їх розміщення, будова, значення.
13. Додаткові структури ока. Сльозовий апарат.
14. Філогенез нервової системи у рептилій.
15. Філогенез нервової системи у ссавців.
16. Диференціація зародкових листків у ссавців.
17. Диференціація нервової трубки у зародку людини.
18. Лауреати Нобелівської премії з фізіології, біології в ХІХ столітті.
19. Наукові основи сучасної теорії еволюції.
20. Ядро як носій спадкових ознак.
21. Головні стратегічні принципи еволюції життя.
22. Життя – відкрита саморегулююча система у взаємодії з навколишнім середовищем.
23. Характеристика наукової праці В.І. Вернадського «Біосфера».

VII. ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Дайте загальні уявлення про будову організму людини.
2. Які хімічні елементи входять до складу клітини?
3. Яка будова верхніх і нижніх кінцівок?
4. Перелічіть основні критерії живого.
5. Які функції виконують вуглеводи в клітині та в організмі?
6. При яких умовах відбувається зсідання крові?
7. Рівні організації організму людини.
8. Який хімічний склад кісткової тканини?
9. Опишіть будову дихальних шляхів і легень.
10. Яке значення води для життєдіяльності клітини?
11. Назвіть судини малого кола кровообігу. З якими камерами серця вони пов'язані?
12. В чому полягає захисна функція печінки?
13. Які функції виконують кістки?
14. Що таке гормони?
15. Яка будова артерій і вен? Чим вони відрізняються?
16. Перелічіть та дайте характеристику тканин організму людини.
17. Яка будова спинного мозку?
18. Як класифікують кістки за формою?
19. Яке значення води для життєдіяльності клітини?
20. Що таке зір?
21. Яка будова скелета голови?
22. Що таке пульс і як його визначити?
23. Що таке рефлекторна дуга?
24. Від чого залежить здатність сприймати біль, тиск, холод, жар?
25. Чим визначається імунітет?

26. Що входить до складу центральної нервової системи?
27. Що контролює та регулює діяльність залоз внутрішньої секреції?
28. Яка будова серця людини?
29. Які функції виконує вегетативна нервова система?
30. Який хімічний склад кісткової тканини?
31. Які захисні властивості крові?
32. З чого складається нерв?
33. Яка будова верхніх і нижніх кінцівок?
34. Який хімічний склад кісткової тканини?
35. В чому полягає гуморальна регуляція роботи органів?
36. Опишіть будову нирок.
37. Що входить до складу центральної нервової системи?
38. Де утворюються та яка функція тромбоцитів?
39. Як побудована видільна система людини?
40. Які тканини формують опорно-рухову систему організму?
41. Яка роль підшлункової залози і жовчі в травленні?
42. Що таке формені елементи крові?

VIII СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Тематична атестація	10	3	30
2	Виконання завдання з самостійної	5	3	15
3	Модульний контроль	25	1	25
4	Реферат (тези)	10	1	10
5	За вибором викладача	5	4	20
Для іспиту: максимальна кількість балів 100, коефіцієнт 1,6 (60 + 40)				100

IX. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для ІСПИТУ	для ЗАЛІКУ
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
75 – 80	C		
70 – 74	D		
60 – 69	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
0 – 34	F		

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Гриньків М.Я., Баранецький Г.Г. Спортивна морфологія (з основами вікової морфології): Навч. посібн.
2. Коляденко Г.І. Анатомія людини: Підручник. – К.: Либідь, 2001 – 384 с.
3. Свиридов О.І. Анатомія людини: Підручник / За ред. І.І. Бобрика. – К.: Вища шк., 2001. – 399 с.

4. Грибан В. Г. Валеологія: підручник / В. Г. Грибан. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 214 с.

Допоміжна:

1. Анатомія та фізіологія з патологією / Під ред. Я.І. Федонюка. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 680 с.

2. Головацький А.С., Черкасов В.Г., Сапін М.Р., Федонюк Я.І. Анатомія людини. — Нова книга, 2009. — Т. 1—3.

3. Федерік Мартіні. Анатомічний атлас людини. — К.: Медицина, 2011. — 128 с.

4. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини. — К.: Медицина, 2011. — 248 с.

5. Тоні Сміт. Людина. Навчальний атлас з анатомії та фізіології. — Львів, 2000. — 240 с.

Сайт ВСП «Олімпійського фахового коледжу імені Івана Піддубного НУФВСУ» - <https://olimpic.college/navchalno-metodychna-literatura/>